

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

I. ÚS 340/2017-19

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. septembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Petra Brňáka, zo sudkyne Marianny Mochnáčovej a sudcu Milana Ľalíka prerokoval prijatú sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA] [REDAKČIA], zastúpeného advokátom JUDr. Michalom Vlkolinským, Námestie SNP 17/29, Zvolen, vo veci namietaného porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prerokovanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 452/2007 a takto

r o z h o d o l :

1. Základné právo [REDAKČIA] na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie záležitostí v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 452/2007 porušené boli.

2. Okresnému súdu Žilina prikazuje v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 452/2007 konať bez zbytočných prietáhov.

3. [REDACTED] priznáva primerané finančné zadost'učinenie v sume 1 500 € (slovom tisícpäťsto eur), ktoré je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. [REDACTED] priznáva náhradu trov právneho zastúpenia v sume 312,34 € (slovom tristodvanásť eur a tridsaťštyri centov), ktorú je Okresný súd Žilina p o v i n n ý vyplatiť na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Michala Vlkolinského do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

O d ô v o d n e n i e :

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 2. júna 2017 doručená s'ťažnosť [REDACTED] (ďalej len „s'ťažovateľ“) na pried'ahy v záhlaví označenom konaní pred Okresným súdom Žilina (ďalej len „okresný súd“) začatom v roku 2007, ktoré nie je dosiaľ skončené.

2. S'ťažovateľ žiadal vysloviť porušenie označených základných práv v konaní pred okresným súdom, prikázať mu konať bez zbytočných pried'ahov, priznať mu primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 € a náhradu trov konania v sume 312,34 €.

3. Na základe žiadosti ústavného súdu sa k veci vyjadrila podpredsedníčka okresného súdu, ktorá v liste z 31. júla 2017 uviedla, že s'ťažnosť je dôvodná, lebo k predĺženiu konania prispel nesprávny postup konajúceho sudcu, proti ktorému je už začatých viac disciplinárnych konaní. Súhlasila so s'ťažnosťou, ako aj s upustením od ústneho pojednávania; rovnako sa vyjadril aj s'ťažovateľ.

4. Požiadavka rýchlosti súdneho konania sa stala ústavným princípom, pretože časový horizont toho, kedy sa účastníkovi dostáva konečné rozhodnutie vo veci, je neoddeliteľnou súčasťou práva na fair proces v jeho časovej dimenzii. Preto je vecou štátu organizovať svoje súdnictvo tak, aby princípy vyslovené v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) boli rešpektované a prípadné nedostatky v tomto smere nešli na ťarchu účastníka, ale súdu.

5. Ústavný súd nie je súčasťou súdnej sústavy a neprislúcha mu právo dozoru nad rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov. Do rozhodovacej činnosti súdov je v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ústavný súd oprávnený zasiahnuť iba vtedy, ak boli ich konaním alebo nadväzujúcim rozhodnutím porušené ústavou (dohovorom) zaručené základné práva a slobody sťažovateľa.

6. Ústavný súd preskúmal konanie na okresnom súde z pohľadu dôvodov namietaných v podanej sťažnosti a dospel k záveru, že sťažnosť sťažovateľa je dôvodná, čo napokon uznala aj podpredsedníčka okresného súdu.

7. Ústavný súd už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach vyjadril, že medzi základné princípy právneho štátu patrí okrem iného aj právo na prejednanie veci bez zbytočných prietáhov, resp. právo na vybavenie veci v primeranej lehote, ktoré je nedeliteľnou súčasťou práva na spravodlivý proces garantovaného v čl. 46 ods. 1 v spojení s čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 688/2014, I. ÚS 49/2015).

8. Prietahy v konaní či nečinnosť orgánu verejnej moci sú ústavným súdom hodnotené ako iný zásah orgánu verejnej moci, ktorý môže byť jedno či viacrázový, protiprávny a zároveň aj protiústavný útok týchto orgánov proti základným ústavou zaručeným právam (slobodám), ktoré v čase rozhodovania ústavného súdu predstavuje trvalé ohrozenie právne existujúceho stavu, pričom taký útok sám osebe nie je výrazom (výsledkom) riadnej rozhodovacej právomoci týchto orgánov. Z tej fakticity musí preto následne vyplynúť, že dôsledkom takého zásahu orgánu verejnej moci nemožno čeliť inak než ústavnou sťažnosťou a na ňu nadväzujúcim nálezom ústavného súdu.

9. K otázke posudzovania dĺžky konania a jej primeranosti (resp. neprimeranosti) sa tak opakovanie pripomína, že túto nemožno vyjadriť numericky, lebo je podmienená objektívne charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne

okolnosti prípadu, zložitost' veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie účastníkov a samotného súdu; do úvahy je pritom nutné vziať i to, čo je pre sťažovateľa v konaní predmetom sporu, resp. jeho význam (porovnaj rozsudok Európskeho súdu pre ľudské práva vo veci Záborský a Šmáriková v. Slovensko).

10. Záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná a či už nie je, možno teda formulovať vždy s ohľadom na uvedené faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s ohľadom na okolnosti prípadu ide o priet'ahy neodôvodnené, t. j. či sú pričítateľné súdu, a teda zakladajúce porušenie práva na prejednanie veci bez zbytočných priet'ahov. Toto právo totiž nie je dotknuté, ak sú priet'ahy spôsobené výlučne konaním účastníka, prípadne ak ide o vec, keď dĺžka konania zodpovedá jej zložitosti. V takých prípadoch trvanie konania istú dobu spravidla nie je nedôvodné a potreba zásahu ústavného súdu nie je daná.

11. V posudzovanej veci však nie je primárne prehliadnuteľné, že predmetné konanie trvá už od roku 2007 doteraz, teda 10 rokov, a nie je stále skončené, čo uznala ako neprípustné aj podpredsedníčka okresného súdu.

12. Ústavný súd vzhľadom na všetky uvedené dôvody uznal podmienky zásahu do priet'ahov v doterajšom konaní a vyslovil porušenie vo výroku uvedených základných práv a v bode 2 výroku prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 127 ods. 2 ústavy a § 56 ods. 3 písm. a) zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

13. Ústavný súd môže priznať tomu, koho základné práva boli porušené, aj primerané finančné zadost'učinenie (čl. 127 ods. 3 ústavy, § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde). Ústavný súd uznal za odôvodnené priznať sťažovateľovi primerané finančné

zadosťučinenie v sume 1 500 €, ktorú považoval s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu a predmet konania za primeranú doterajšej neprimeranej dĺžke konania.

14. Podľa čl. 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému účastníkovi, aby úplne alebo sčasti uhradil druhému účastníkovi jeho trovy konania. Aj v tejto veci sa ústavný súd rozhodol priznať sťažovateľovi úhradu za dva úkony právnej služby v celkovej sume 312,34 €, pričom sumu uložil zaplatiť okresnému súdu na účet jeho právneho zástupcu (§ 31a zákona o ústavnom súde v spojení s § 263 ods. 1 Civilného sporového poriadku) do dvoch mesiacov od právoplatnosti nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. septembra 2017